

LECTURI ȘCOLARE

PETRE ISPIRESCU

BOGĂȚIA ȘI VESELIA

POVEȘTI MORALE

*Selecție
Anatol Vidrașcu*

*Ilustrații
Simion Zamșa • Elena Karachentseva*

LITERA
mică

București • Chișinău

LBRIS

We know
books

GAZDA NOROCULUI

În vremurile cele vechi, pe când blagoslovenia Domnului era pe pământ, trăia un boier mare. În casa acestui boier desjugase norocul și-și făcuse culcușul aci.

Din pricina aceasta, orice făcea boierul îi ieșea înde bine; oriunde pune el mâna, pune și Dumnezeu mila.

Și era bine văzut la curtea lui vodă. Nu că doară era vreo mană mare de dânsul. Era și el, om ca toți oamenii; ci ia așa, pentru că avea noroc.

De se auzea că vrăjmașul a dat năvală în țară, vodă chema îndată pe acest boier, îl trimitea asupra vrăjmașului, și el, te miră cu ce tertipuri, pune vrăjmașul pe goană și mântuia țara de nevoi.

De se ivea vreo foamete, ori vreo molimă, vodă poruncea boierului să se ducă să vadă și să facă ce o ști el, numai să potolească mânia lui Dumnezeu. Și el, boierul, cum se ducea, nu știu ce făcea el, nu știu ce dregea, că numai ce auzeai că foametea, că molima s-a ostiat, și iară se întorcea binele.

Avuțiile îi curgeau ca ploaia. Holdele de pe moșiile lui burdușeau pământul. Vitele i se înmulțeau ca spuza și ca iarba.

Sta și se mira și dânsul de atâta noroc ce căzuse pe capul lui. Din pricina aceasta începuse a se îngrijora. Simțea el că n-are să țină mult așa.

Nevasta și copiii îl mângâiau și voiau să-l scoată din această părere; el însă tăcea și își căuta de treabă.

Într-o zi se duse să se scalde. El se uitase cu un inel de mare preț în deget, și nu știu cum făcu, că îi scăpă inelul în apă. În loc să cadă la fund, inelul plutea pe deasupra apei. El se cruci de această minune, se dete după dânsul, îl apucă și îl băgă în deget.

Atâta noroc nu se mai văzuse. El zise: „Aceasta este culmea norocului. De aci încolo n-are să fie bine de mine.“ Și așa fu. Pasămite norocul își luase ale trei fuioare de la casa lui, și pe-aci ți-e drumul.

Întorcându-se acasă, spuse nevastei și copiilor ce i se întâmplase la gârlă, apoi le zise:

– Țineți-vă bine, dragilor mei, că atâta noroc n-are să țină mult. El trebuie să-și întoarcă cojocul.

N-apucă să-și isprăvească cuvântul și deodată se pomeni cu niște slujitori domnești, care intrară la dânsul, și îi spuseră că este osândit la temniță, și că toată averea lui este luată pe seama domniei.

Vru el să se ducă la vodă, să se înțeleagă la cuvinte. Dar cine îi mai dete pas! Puseră mâna pe dânsul slujitorii, îl legară cobză, și îl duseră la pușcărie.

El, de nevoie, se înarmă cu răbdarea, și suferi toate asprimile triștei.

Nevasta și copiii îi rămaseră pe drumuri.

Legat și ferecat în închisoarea lui, bietul boier nu mai știa nimic de ai săi. De mâncare îi aducea păzitorul, numai pâine uscată și apă.

Aștepta el să fie scos la judecată, ca să se dezvinovățească, fiindcă se știa curat la inimă. Dar fu uitat acolo nu știu cât timp. El trăia acum nici cu viii, nici cu morții. Aștepta din minut în minut să fie dus la moarte.

În loc de nevastă și copii, împrejurul lui acum avea păianjenii închisorii și șoarecii, care îi luau din mână chiar și bucățica de pâine uscată ce i se aducea. Părul, barba și unghiile îi crescuseră ca la un om sălbatic. Se jigărise bietul om, de nu-l mai cunoșteai.

De unde îi venise lui această urgie domnească?

Pizmașii îl pârlaseră la domnie că voise să-și vândă pe domnul său, și câte și mai câte. Vodă crezu, ca un vlăduță ce era el, și fără a-l mai cerceta, porunci de-l aruncă la închisoare și nu-și mai aduse aminte de el.

Trecuse multă vreme și boierul nu mai avea nădejde de scăpare.